

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Diuitiæ, etsi sint beneficium Dei, tamen ob humanam cæcitatem, fiunt
exitij causa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

VI.

Complures sunt huius periculi causæ. Prima est, quia cum alioqui mortales plerumque beneficijs cificentur & mitescant, & Deus quoque opum largitione homines alliciat, ut ament largitorem; tamen cupiditas & auri possessio, quæ omnibus vitijs viam aperit, dum mentem occupat cæcitate, obliuionem inducit benefactoris. Fiunt ergo diuitiæ auaro in laqueum, quæ esse debebant mnemosynon Creatoris. Quam autem misera hæc sit felicitas, & quod ducat, ex Axitheo accipe Ænæ Gazæ, cuius hæc sunt verba: *Si scelestus aliquis ditescat ac valeat, id quidem constat esse ex providentiæ diuinæ erga nos propensa voluntate, & gratia. Siue enim hoc remedio fiat melior, quemadmodum pueri quibusdam illecebris ad bonarum artium studia inuitari solent: siue conuictus desperata malitiâ, atque nudato eo quod latebat anima totius ulcere seipsum quam sit intus & in cute malus, prodiderit; flammâ ipse sibi parat, multam videlicet materiam cumulans, unde etiam lapsus nullam habebit neque excusationem, neque culpe condonationem. Neque enim potest comminisci, quod propter inopiam egentibus non potuerit succurrere, qui diuitijs abundabat: neque etiam fingere, quod potentia ac viribus destitutus, eos qui premerentur iniurijs neglexerit, qui summus rerum Dominus erat: neque pratexere, quod imbecillitate suapte factum sit, ut voluptatibus succumberet, cui corporis robur alias ad res affuerit. Nam ut omnibus constet, quam multa sit huius iudicis & excellens iustitia; vult ille ipse iudicium suum nec obscurum esse, nec ambiguum: verum sic iudicare, ut reus & pœnam sibi irrogatam ferat, & sententiam ab iudice de se laetam suspiciat atque reueatur. Etenim si mors omnium rerum finis ultimus esset; recte in questionem vocarent homines quoniam fieret, ut homo scelestus in imperio atque laeta fortuna vitam suam omnem finiret. Iam verò cum immortalis sit anima, ac neque ad Inferos demissa pœnam effugiat; sed istic maxime anteacta vita vindictam sentiat, cum in ima tartara ceciderit, inde numquam est exitura. Quamobrem, in sperati lucri vice fuerit, hic egrotare, egerere, seruum esse: cum is, qui illa perfert, in privato vita genere, & parum deliquerit, ac deinceps membrorum suorum compactione iam soluta, iamque eius fortuna sua causa cognita, ac satis deplorata, à supplicijs inferorum liber & immunis euadit. Alius ex secto oculo factus hic exemplum iustitiæ; vitij sui, siue perturbationis enentum odio persecutus ac detestatus, liber etiam ipse.*

ipse euadit. Præstat ergo hic pauperem, ægrum, miserum esse, & paruas culpas, paruis pœnis luere; quàm abundare pecunijs, delitijs, voluptate, & sine excusatione, virtutum, pauperum, Dei obliuisci, pœnisq; æternis reseruari, quod factum esse illi, legimus in annuis Societatis nostræ, qui animâ iam sub labijs hærente, nihil à Confessario audire voluit de Deo, nihil de celo, nihil de inferno; sed eo exesse iusso, lancem auro impletam sibi ab vxore voluit apportari, eaque illatâ, manus immerfit, atque inter aureos nummos identidem illas versans dixit: *Tu meum Numen es, tu spes mea; tu mea voluptas, & vita; quidquid aliud deblaterent sacerdotes: à te vno opem expecto.* Post hæc & caput in auro circumuoluens, illudque hinc, & inde deosculans, ac velut idolum suum adorans, animam à Pluto ad Plutõnem transmisit. Sic opes à Deo dispensatæ; benefactori se gratas præstant, quando mentes humanas inebriauerunt.

Citat hanc historiam etiam Philip. D'ousterman in Pædagogico Christiano §. 2.

Altera caussa hinc emergit, quod, sicut beati sunt misericordes, quoniam misericordiam consequuntur; gerit enim se Deus erga hominem, sicut homo erga proximum se gerit; ita vicissim, immisericordes, qui pauperes non exaudiunt, nec ipsi à Deo exaudiuntur. Faciunt autem diuitiæ immisericordes, quia cum ipsi non sint miseri, nesciunt, quod non sentiunt; hinc plerumque miseris non succurrunt. Quare nec ipsi digni sunt, quibus succurrat Deus. Ideo rogans diues non exauditur in tormentis, ait S. Hieronymus, quia rogantem pauperem non exaudiuit in terris. D. Augustinus epulonis illius damnationem, quodam loco, huic soli caussa ascribit, dum ait: *Quamuis superbus diues, qui induebatur purpura & bysso, & epulabatur quotidie splendide, mortuus apud inferos torqueretur: tamen si pauperis vlcerosi, qui ante ianuam eius contemptus iacebat, misertus fuisset, mereretur & ipse misericordiam. Et si pauperi illi meritum esset, inopia, non iniustitia, non utique ab Angelis in Abrahamæ gremium, qui diues hic fuerat, tolleretur. Sed ut nobis ostenderetur, nec in isto pauperitatem per se ipsam diuinitus honoratam, nec in illo diuitias fuisse damnatas: sed in isto pietatem, in illo impietatem suos exitus habuisse: sic suscepit impium diuitem cruciatus ignis, ut tamen pius pauperem susceperet sine diuitis.* Damnatu est ergo diues ille, non propter diuitias, sed quia diuitiæ ab illo non sunt adhibitæ ad misericordiam.

VII. Matth. 5. 7.

S. Hieronym. hom. de diuitie. S. Augustin. ep. 89.

N

exercen-